

Kwaliteitskaart pedagogisch handelen KC Dommelen

Op KC Dommelen vinden wij het belangrijk dat iedere leerling zich welkom en veilig voelt en erop kan vertrouwen dat er hulp is in moeilijke situaties. Onze *kwaliteitskaart pedagogisch handelen* is hiervoor een leidraad. Deze kwaliteitskaart sluit aan bij onze [missie, visie en kernwaarden](#).

De pedagogische basis

In onze groepen werken we aan een positief groepsklimaat. Als leerkracht hebben we een open, responsieve en respectvolle houding en praten we met een rustige stem. We zorgen voor structuur, effectieve routines en afspraken. Een veilige basis begint bij het daadwerkelijk zien van een leerling en het opbouwen van een relatie met de individuele leerling en met de groep. Vanuit deze veiligheid kan er geleerd worden.

Onze basisomgangsregels:

- **Respectvol omgaan met elkaar:** we behandelen anderen zoals we zelf behandeld willen worden.
- **Zorg voor het gebouw, de materialen en de omgeving:** samen dragen we verantwoordelijkheid voor onze schoolomgeving.
- **Elkaar helpen:** we ondersteunen elkaar waar mogelijk.

De leerkrachten hebben een *voorbeeldrol* in bovenstaande omgangsregels en creëren situaties om het gewenste gedrag te oefenen, waarbij zij de leerlingen begeleiden en feedback geven.

De eerste 6 weken van het schooljaar zien we als de *Gouden Weken* en worden gebruikt om een goed klassenklimaat neer te zetten (en om een juiste instructiehouding aan te leren). Hierin worden activiteiten gepland die daar een bijdrage aan leveren en worden klassenafspraken opgesteld. De weken na iedere vakantie (zilveren weken) worden gebruikt om het klassenklimaat opnieuw positief te beïnvloeden *door opnieuw activiteiten te plannen* die hier een bijdrage aan leveren.

Op KC Dommelen werken we zoveel mogelijk preventief, waarbij we *Kwink* inzetten als methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Daarnaast werken we met de *leerlijn 'leren-leren'*, waarmee we leerlingen stap voor stap effectief leergedrag aanleren.

Om positief gedrag aan te leren, zorgt de leerkracht voor veel *herhalings- en oefenmomenten* en wordt gewerkt met positieve bekrachtiging. We volgen het principe '*groot belonen, klein corrigeren*', wat inhoudt dat we goed gedrag in de klas benoemen (groot maken) en dat we grensoverschrijdend gedrag zoveel mogelijk 1-op-1 met de betreffende leerling bespreken.

Bij ongewenst gedrag van een leerling is de *leerkracht onderdeel van de oplossing*: ‘wat vraagt dit gedrag van mij?’ Negatief gedrag negeren we zoveel mogelijk als het gedrag het groepsproces niet verstoort. Wij hebben geen invloed op de thuissituatie, maar bepalen wel de gedragscode op school waar iedereen zich aan moet houden.

Hoe organiseren wij gedrag?

We zijn ervan overtuigd dat gedrag te sturen is. Enkele zaken die bijdragen hieraan zijn:

- Door aan het begin van de dag alle leerlingen te *zien*, heeft iedere leerling al zijn eerste stukje aandacht gehad: In de klas staat de begintask klaar en de leerkracht begroet iedere leerling persoonlijk bij de ingang van de klas zodat de leerkracht mogelijk al heeft gemerkt hoe de start van de dag van leerlingen is geweest.
- De instructie is afgestemd op de leerling/groep en goed georganiseerd. Hij verloopt in kleine stapjes, concreet met een heldere naar de groep uitgesproken verwachting.
- De leerkracht modelt positief gedrag.
- De leerkracht controleert of het gewenste/aangeleerde gedrag wordt ingezet en *bekrachtigt positief* naar de leerlingen die dit laten zien.
- Bij incidenten (fysiek, respectloos gedrag naar volwassenen en discriminatie) neemt de leerkracht altijd telefonisch contact op met de ouder om te vertellen wat er is gebeurd. Dit gebeurt voordat de leerling thuiskomt zodat ouders de zienswijze van school te horen krijgen.
- Leerlingen werken in principe in *het eigen klaslokaal*. Wanneer er wordt gekozen om leerlingen in de gang of Belhal te laten werken, gebeurt dit naar aanleiding van een specifieke opdracht op een rustige manier. De eigen leerkracht is altijd verantwoordelijk en checkt regelmatig of er volgens afspraak wordt gewerkt. In principe werken leerlingen niet zonder toezicht in een ruimte. Teamleden spreken elkaars leerlingen aan wanneer dit nodig is en stuurt hen eventueel terug naar de eigen groep. Met elkaar zijn we verantwoordelijk voor al onze leerlingen.
- Leerlingen gaan in de pauze naar buiten, blijven niet zonder toezicht binnen. Dit geldt ook wanneer leerlingen niet meekunnen naar de gymles vanwege blessures.
- Leerkrachten gebruiken een aantal keer per dag de “Balkonscène”. Dat wil zeggen dat na de instructie eerst wordt geobserveerd of leerlingen goed aan hun taak starten. De leerkracht benoemt dit ook (“ik ga even kijken of jullie..... en dat betekent dat jullie me nu even niets kunnen vragen”). Zo’n observatiemoment duurt enkele minuten, met bijvoorbeeld wat te drinken in de hand. Er wordt daarna feedback gegeven aan de hele groep. Uiteraard worden positieve zaken benoemd, maar ook dingen die beter mogen/moeten. Daarna gaat de leerkracht pas starten met loopronde of verlengde instructie.

Hoe gaan wij om met lastig, onprettig en onwettig gedrag

Op KC Dommelen hechten we veel waarde aan een gepaste reactie op lastig, onprettig en onwettig gedrag. Om dit consequent aan te pakken, hanteren we een gemeenschappelijke aanpak binnen ons team. Hieronder staat beschreven hoe we verschillende gedragingen indelen en hoe we met concrete situaties omgaan.

Gedragscategorieën

We hebben gedragingen ingedeeld in drie categorieën:

1. Lastig gedrag: Dit omvat storend of hinderlijk gedrag dat de sfeer in de klas verstoort. Voorbeelden hiervan staan in bijlage 1.
2. Onprettig gedrag: Dit betreft gedrag dat anderen kwetst, emotioneel belast of ongemakkelijk doet voelen. Voorbeelden hiervan staan in bijlage 1.
3. Onwettig gedrag: Dit zijn ernstige overtredingen van schoolregels of zelfs wettelijke normen. Voorbeelden hiervan staan in bijlage 1.

Aanpak en consequenties

Onze aanpak verschilt per categorie:

- Lastig gedrag:
 1. Gedrag negeren
 2. Hele groep benadering (bijvoorbeeld: "Ik zie dat de meesten al klaar zitten om door te gaan")
 3. 1x individueel waarschuwen (in nabijheid van leerling)
 4. Aparte plek binnen de klas (time-in)
 5. Aparte plek buiten de groep (time-out binnen de school) → desbetreffende ouders worden hiervan op de hoogte gebracht door de leerkracht)
 6. Mocht het dan nog niet lukken om gedrag te herpakken, worden ouders in overleg met OC/directeur gebeld om leerling op te halen. Dit noemen we een time-out buiten de school, het is op dat moment beter als desbetreffende leerling even niet op school is.
- Onprettig gedrag:
 - o We halen de leerling uit de situatie, mocht dit niet lukken dan worden ouders (na overleg met OC en/of directie) gebeld om hun kind op te halen.
 - o We informeren OC-er
 - o We informeren ouders voordat de leerling naar huis gaat
 - o We werken aan herstel en verzoening
- Onwettig gedrag:
 - o We halen de leerling uit de situatie.
 - o We nemen direct actie en gaan in gesprek met ouders.
 - o De OC-er en schooldirectie worden betrokken en denken mee over het vervolg (en consequenties)
 - o Afhankelijk van de ernst kunnen we time-out of schorsing overwegen
 - o We werken samen met externe instanties indien nodig.

Voor meer concrete voorbeelden en concrete afspraken die hierbij horen, verwijzen we naar bijlage 1. Let op, dit zijn slechts voorbeelden, niet al het gedrag is te “vangen” in een schema. Daarom blijven we *in gesprek met elkaar, ouders en leerlingen*. Door open communicatie en gedeelde verantwoordelijkheid streven we naar een veilige en respectvolle (leer)omgeving voor iedereen.

In beginsel raken we leerlingen niet aan bij lastig, onprettig of onwettig gedrag. Dit doen we wel wanneer de leerling een gevaar vormt voor zichzelf of voor anderen.

In *het pestprotocol* van KC Dommelen staat specifiek beschreven hoe we omgaan met pesten op school. Hierin staat een escalatieladder die we toepassen wanneer er wordt gepest. Deze is hier terug te vinden:

<https://www.obsdebelhamel.nl/bestanden/555297/Anti-pestprotocol-2025.pdf>

Deze kwaliteitskaart is onderdeel van de *kwaliteitscyclus* van ons kindcentrum en zal jaarlijks worden geëvalueerd en bijgesteld.

Bijlage 1

Voorbeelden van gedrag en interventies					
Lastig/ onprettig gedrag		Problematisch gedrag		Onwettig gedrag	
Gedrag	Interventies	Gedrag	Interventies	Gedrag	Interventies
Door leerkracht heen praten, ook na 1x waarschuwen	Gedrag negeren	Leerkracht of andere kk uitschelden	Leerling uit situatie halen	Stelen	Leerling uit de situatie halen
De klas blijven verstoren, ook na 1x waarschuwen	Hele groep benadering (bijvoorbeeld: "Ik zie dat de meesten al klaar zitten om door te gaan")	Met materialen gooien	Aanspreken en 2 keuzes geven	Weglopen van school	Ouders persoonlijk benaderen en op gesprek vragen
Disrespectvolle houding naar volwassen	1x individueel waarschuwen (in nabijheid van leerling)	Brutaal zijn	Gesprek met leerling	Leerkracht of leerling bedreigen	Vervolgafspraken worden verder besproken met schoolleider/OC-er.
Middelvinger opsteken	Aparte plek binnen de klas (time-in)	Middelvinger opsteken	Ouders persoonlijk informeren	Fysiek geweld naar leerkracht of andere leerlingen	Grote consequentie (niet mee naar uitjes buiten school zoals gym, excursie etc./time-out/schorsing)
	Aparte plek buiten de groep (time-out binnen de school) → desbetreffende ouders worden hiervan op de hoogte gebracht	Proberen weg te lopen van school	Bespreken met bouwcollega's	Vernielen van schoolmateriaal	Vernielde materialen worden door de leerling gemaakt en/of vergoed
	Mocht het dan nog niet lukken om gedrag te herpakken, worden ouders in overleg met OC/directeur ouders gebeld om leerling op te halen). Dit noemen we een time-out buiten de school, het is beter als desbetreffende leerlingen even niet op school is.	Leerlingen bewust buitensluiten	OC-er inschakelen wanneer het gedrag richting 'onwettig' gaat.	Met stoel/tafel gooien	Groep inlichten wanneer dit meerwaarde heeft/wenselijk is
		Het opzettelijk negeren van de schoolafspraken	Kleine consequentie (buitenspeelplan)	Pesten*	
		Weigeren	Vernielde materialen worden door de leerling gemaakt en/of vergoed		

*Zie [anti-pestprotocol](#)